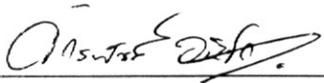
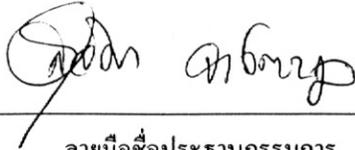

จักรพันธ์ วนิชกุล 2549: การประเมินความหลากหลายทางพันธุกรรมของกล้วยไม้รองเท้านารีเหลือง
กระบี่โดยใช้เครื่องหมายเอเอฟแอลพี และการศึกษาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมของกล้วยไม้รองเท้านารี
บางชนิดในประเทศไทยโดยการวิเคราะห์ลำดับนิวคลีโอไทด์ที่ตำแหน่งไอทีเอส ปรินญาวิทยาสตร
มหบัณฑิต (พันธุวิศวกรรม) สาขาพันธุวิศวกรรม โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์สุจิตรา จางตระกูล, D.F. 102 หน้า
ISBN 974-16-2256-2

จากการใช้ลายพิมพ์เอเอฟแอลพีศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของกล้วยไม้รองเท้านารีเหลือง
กระบี่ 6 แห่ง ซึ่งกระจายพันธุ์อยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทย พบว่าทั้ง 6 แห่งมีค่าเปอร์เซ็นต์ polymorphism
เฉลี่ยเท่ากับ 80.0% ค่าความหลากหลายทางพันธุกรรมเฉลี่ยเท่ากับ 0.301 โดยแหล่งอำเภอลำพูนบุรี
มีค่าเปอร์เซ็นต์ polymorphism สูงสุด 91.27% และแหล่งเกาะน้อย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดกระบี่ มีค่าความหลากหลาย
ทางพันธุกรรมสูงสุด 0.334 ในขณะที่แหล่งเกาะนัง อำเภอมะนัง จังหวัดกระบี่ มีค่าเปอร์เซ็นต์ polymorphism ต่ำสุด
62.70% สอดคล้องกับค่าความหลากหลายทางพันธุกรรมต่ำสุด 0.263 จากการจัดกลุ่มตามความสัมพันธ์ทาง
พันธุกรรมของกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ทั้ง 6 แห่ง จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูล
เบื้องต้นสำหรับการวางแผนอนุรักษ์กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ในอนาคตได้

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบลำดับนิวคลีโอไทด์ตำแหน่งไอทีเอส (ITS, Internal Transcribed Spacer)
เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมของกล้วยไม้รองเท้านารีบางชนิดที่พบกระจายพันธุ์อยู่ในประเทศไทย
ผลการวิเคราะห์พบว่าการจัดกลุ่มที่สอดคล้องกับการจัดแบ่งโดยใช้ลักษณะทางสัณฐานวิทยาซึ่งแบ่งเป็น 2
สกุลย่อยคือ Paphiopedilum และ Brachypetalum อย่างไรก็ตามพบว่ารองเท้านารีช่องอ่างทองแสดงความสัมพันธ์
ทางพันธุกรรมเข้ากับสกุลย่อย Paphiopedilum ซึ่งแตกต่างจากการจัดจำแนกทางสัณฐานวิทยาที่ถูกจัดอยู่ในสกุลย่อย
Brachypetalum เพื่อหาคำตอบของรองเท้านารีช่องอ่างทองจึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมเพิ่มเติม
โดยนำชนิดที่ถูกจัดอยู่ในสกุลย่อย Brachypetalum มาวิเคราะห์ร่วมกัน ผลการวิเคราะห์พบว่ารองเท้านารีช่องอ่างทอง
แสดงความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมกับรองเท้านารีขาวสตูล และรองเท้านารีเหลืองตรงตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อ
พิจารณาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมของรองเท้านารีตุ้งกาญจน์ ซึ่งเป็นกล้วยไม้รองเท้านารีชนิดใหม่และยังไม่ได้
รับการตั้งชื่อวิทยาศาสตร์พบว่าแสดงความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมที่ใกล้ชิดกับรองเท้านารีอินทนนท์
รองเท้านารีอินทนนท์ลาว และรองเท้านารีคอดุงตามลำดับ การศึกษาในครั้งนี้ยังแสดงให้เห็นว่ารองเท้านารี
เหลืองปราจีน รองเท้านารีเหลืองอุดร และรองเท้านารีเหลืองกาญจน์ แสดงความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมกันมาก
สอดคล้องกับการจัดจำแนกทางสัณฐานวิทยาที่กำหนดให้ใช้ชื่อวิทยาศาสตร์ร่วมกันว่า *Paphiopedilum concolor*

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

21612006